

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndc/5/2021
Identifikačné číslo spisu:	3820204721
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:3820204721.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní navrhovateľky (manželky) G. X., bývajúcej v L., H. Š. X/XX, proti odporcovi (manželovi) K. X., bývajúcemu v B. Z., o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, za účasti kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, F. Kapisztóryho 1, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 8 P 199/2020, o návrhu navrhovateľky (manželky) na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Prejednanie veci vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 8 P 199/2020 p r i k á z u j e Okresnému súdu Prievidza.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh na prikázanie sporu inému súdu podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) z dôvodu vhodnosti, ktorý podala navrhovateľka (manželka). Svoj návrh odôvodnila tým, že od júna 2020 nebýva v B. Z. a je na materskej dovolenke s tromi malými deťmi, s ktorými by nemal kto zostať v čase jej účasti na pojednávaní mimo bydliska.

2. Odporca (manžel) sa k podanému návrhu písomne nevyjadril.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k návrhu uviedol, že voči požiadavke navrhovateľky na prikázanie veci Okresnému súdu Prievidza nemá námietky.

4. Konania o rozvod manželstva a vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sú upravené Civilným mimosporovým poriadkom (ďalej len „C.m.p.“). Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. platí, že na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže C.m.p. vo vzťahu k možnosti prikázania veci z dôvodu vhodnosti, okrem práva vyjadriť sa k návrhu na prikázanie veci tých účastníkov, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu (§ 4 C.m.p.), neustanovuje inak, treba na danú vec aplikovať ustanovenie C.s.p. o prikázaní veci inému súdu.

5. Podľa § 39 ods. 2 a 3 C.s.p., na návrh ktorejkoľvek zo strán (účastníkov) možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Nové Zámky) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Prievidza). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“).

6. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového (mimosporového) konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 C.s.p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania.

8. Špecifiká daného prípadu podľa názoru najvyššieho súdu navrhovanú delegáciu veci odôvodňujú. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že návrh na delegáciu síce nepodal ten z účastníkov, na ktorého ochranu zákon ustanovil pravidlo miestnej príslušnosti súdu (§ 92 veta druhá C.m.p.), no vzhľadom na okolnosti prípadu, najmä vo vzťahu k veku a pobytu troch maloletých detí, je potrebné konštatovať, že prikázanie veci Okresnému súdu Prievidza zabezpečí najlepšie podmienky pre zadovážovanie skutkových zistení významných pre konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, nakoľko s konaním o rozvod manželstva je obligatórne spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode (§ 100 C.m.p.). Navyše je potrebné poukázať na to, že navrhovateľka sa o všetky tri maloleté deti stará sama, a preto by jej účasť v konaní pred Okresným súdom Nové Zámky (vzdialeným od ich spoločného bydliska) bola neistá. Zároveň zohľadnenie okolností svedčiacich v prospech návrhu navrhovateľky nebude mať väčší negatívny dopad na ostatné subjekty konania, pričom odporca s navrhovanou delegáciou veci nevyjadril nesúhlas.

9. Po komplexnom vyhodnotení uvedených skutočností, pomeru účastníkov na oboch procesných stranách, prihliadnuc na charakter konania a sledujúc ochranu najlepších záujmov maloletých detí je navrhované prikázanie veci inému súdu v záujme zabezpečenia hospodárnosti konania i jeho zrýchlenia. Najvyšší súd preto dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 C.s.p. a návrhu vyhovel.

10. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.